

ЖЕНИДБА СТОЈАНА ЈАНКОВИЋА /ВУКОВА ЗБИРКА

1. Још од зоре нема ни помена,
2. Удбињска се отворише врата,
3. И изиђе једна чета мала,
4. За тридесет и четири друга,
5. Пред њоме је Лички Мустај-беже.
6. Оде беже у Кунар планину,
7. Да он лови лова по планини.
8. Хода беже три-четири дана,
9. Ништа бего уловит' не може,
10. Поврати се Лики и Удбињи.
11. Када сиђе под гору јелову,
12. Уврати се на воду чатрњу,
13. Да почине и да воде пије;
14. Баци очи под јелу зелену,
15. Ал' с' од јеле разасјале гране;
16. Када дође Мустај-беже Лички,
17. Пјан катана под јеликом спава
18. Сав у срми и у чистом злату:
19. На глави му калпак и челенке,
20. Један калпак, девет челенака,
21. Покрај њих је крило оковано,
22. Ваља крило хиљаду дуката;
23. На плећима зелена долама,
24. На долами тридесет путаца,
25. Свако пуце по од литру злата,
26. Под гроцем од три литре злата,
27. И оно се на бурму отвора,
28. У њем' носи за јутра ракију;
29. По долами троје токе златне,
30. Златне токе по од двије оке,
31. Двоје вите, а треће салите;
32. На ногама ковче и чакшире,
33. Жуте му се ноге до кољена,
34. Побратиме, како у сокола,
35. Из ковчи су синцири од злата,
36. На синцирим' ситне титрејке,
37. Што ђевојке носе о гроцу;
38. Опасао мукадем појаса,
39. За појасом девет Даницкиња
40. Све у чисто заљевене злато;
41. О бедри му сабља окована,
42. На сабљи су три балчака златна
43. И у њима три камена драга,
44. Ваља сабља три царева града;
45. У крилу му лежи павталија,
46. На њојзи је тридесет карика,
47. Свака павта од десет дуката,
48. Код нишана од тридест дуката,
49. Више злата, него љута гвожђа,
50. Када јунак из травице дине,
51. Уз јелу се узвијају гране;
52. Притиште га Мустај-беже Лички
53. Су тридесет и четири друга,
54. Измаче му свијетло оружје;
55. Кад се прену јунак из травице,
56. Те он виђе црнијем очима,
57. Да су њега Турци притиснули,
58. А код њега не има оружја,
59. Како кога рукама' доваташе,
60. Те о земљу њиме удараше,
61. Та у њему живо срце пуца;
62. Уби њему друга седмерицу,
63. Док му б'јеле освојише руке,
64. Савезаше, па га поћераше,
65. Поћераше бијелој Удбињи,
66. Привезаше на њега оружје,
67. Нек се чуди мало и велико,
68. Ће увати Мустај-беже Лички
69. Та катану под свијем оружјем.
70. Кад су били пољем широкијем,
71. Проговара Мустај-беже Лички:
72. „Ој Бога ти, незнана катано!
73. „Откле ли си, од које л' крајине?
74. „Како л' тебе по имену вичу?
75. „Куда ли си био намислио?
76. „Камо твоја дружина остала?”
77. А катана њему проговара:
78. „Што ме питаш, Мустај-беже Лички?
79. „Јеси л' чуо Латинско приморје,
80. „Код приморја ришћанске Котаре
81. „И у њима Јанковић-Стојана?
82. „Ја сам главом Јанковић Стојане;
83. „Нисам више ни имао друга,
84. „Осим Бога и себе једнога,
85. „А нијет сам био учинио,
86. „Да се спустим до под твоју кулу,

87. „Да измамим Хајкуну ђевојку,
88. „Да одведем себе у Котаре,
89. „Па ми не би од Бога суђено:
90. „Проклето ме пиће преварило.”
91. Тада рече Мустај-беже Лички:
92. „Бе аферим, Јанковић-Стојане!
93. „Баш си дош’о у онога руке,
94. „Који ће те, море, оженити.”
95. У ријечи пали под Удбињу
96. Испод куле Мустај-бега Личког,
97. Гледа чету мало и велико,
98. И Хајкуна са бијеле куле
99. Мила сестра Мустај-бега Личког,
100. Пред њоме је ђерђеф од мерџана,
101. У рукама игла од биљура,
102. Пуни злато по бијелу платну;
103. Када виђе чету из планине,
104. Они воде свезана јунака
105. Код његова свијетла оружја,
106. Испред себе ђерђеф отурила,
107. Двије му је ноге подломила,
108. Па је собом била говорила:
109. „Боже мили! Чуда великога!
110. „Зла погледа у добра јунака!
111. „Како ли га Турци преварише,
112. „И без ране и без мртве главе,
113. „Свезаше му руке наопако?”
114. Кад дружину на рачун узела,
115. Ал’ не има друга седмерице.
116. Кад падоше под бијелу кулу,
117. Од Стојана узима оружје,
118. Па оружје носи у ризницу,
119. А Стојана спушти у тавницу
120. У дубину триста ендезета,
121. Ђено лежи вода до кољена,
122. А јуначке кости до рамена.
123. Оде беже у нову механу,
124. Оде пити с четницима вино,
125. Да се вали Турцим’ Удбињаним’,
126. Каквога је роба заробио.
127. Подиже се лијепа ђевојка,
128. Она иде на тавничка врата,
129. И донесе једну кову вина,
130. На узицу спушти у тавницу,
131. Са тавнице грлом довикује:

132. „О јуначе, Бог те не убио,
133. „Откле ли си, од које л’ крајине?
134. „Како ли се зовеш по имену?
135. „Како ли те Турци преварише?
136. „Те свезаше код оружја руке?”
137. Узе Стојан, те он попи вино,
138. Па ђевојци бјеше бесједио:
139. „Ко ме виче са тавнице б’јеле?”
140. „Пиво ми је грло преузело,
141. „Пусти мене на чекрк узицу,
142. „Извуци ме до пола тавнице,
143. „Па ћу тебе онда казивати.”
144. Кад то чула Туркиња ђевојка,
145. Пусти њему на чекрк узицу,
146. На узици куке од челика,
147. Извуче га до пола тавнице;
148. Проговора Јанковић Стојане:
149. „Ко ме пита са тавнице б’јеле?”
150. Јави му се Туркиња ђевојка:
151. „Ја те питам, незнана катано!
152. „Ја сам сестра Мустај-бега Личког.”
153. Проговара Јанковић Стојане:
154. „О Хајкуна, да те Бог убије!
155. „Ја сам главом Јанковић Стојане,
156. „Ја сам с тебе допао тавнице;
157. „Пјана су ме Турци преварили,
158. „Те свезали наопако руке.”
159. Вели њему Туркиња ђевојка:
160. „Чујеш мене, Јанковић-Стојане!
161. „Хоће тебе Турци погубити;
162. „Сјутра тебе хоће понудити,
163. „Хоћеш ли се, болан, потурчити.
164. „Потурчи се, Јанковић-Стојане,
165. „А ја ћу ти бити вјерна љуба.
166. „У мог брата Мустај-бега Личког
167. „Та имају двије куле блага:
168. „Једна моја, а друга његова;
169. „Ако буде мријети по реду,
170. „Хоће нама обје останути.”
171. Проговори Јанковић Стојане:
172. „А не лудуј, Хајкуна ђевојко!
173. „Бога ми се не бих потурчио,
174. „Да ми даду Лику и Удбињу.
175. „Ја имадем у Котарим’ блага
176. „Више, Богме, него у Турака,

177. „А бољи сам јунак од Турака.
178. „Ако Бог да, лијепа ђевојко!
179. „Сјутра прије половине дана
180. „Окренуће скакат’ Котарани
181. „По Удбињи и око Удбиње,
182. „Извадиће Стојка из тавнице.”
183. Одговори Туркиња ђевојка:
184. „Бе не лудуј, Јанковић-Стојане!
185. „Докле твоји Котарани дођу,
186. „Хоће тебе Турци погубити,
187. „Већ јеси ли, болан, вјере тврде,
188. „Да ћеш мене узет’ за љубовцу,
189. „Да избавим тебе из тавнице?”
190. Вели њојзи Јанковић Стојане:
191. „Тврда вјера, лијепа ђевојко!
192. „Узећу те за вјерну љубовцу,
193. „Доиста те преварити не ћу.”
194. Кад то чула лијепа ђевојка,
195. Спушти њега у тавницу тавну,
196. Па отиде на танану кулу;
197. Мало време за тим постајало,
198. Дође беже из нове механе,
199. Вевојка се премеће по кули,
200. Њу ми пита Мустај-беже Лички:
201. „Што је тебе, моја сестро мила?”—
202. „Не питај ме, брате, Мустај-беже!
203. „Заболје ме и срце и глава,
204. „Сву је мене зима обузела:
205. „Богме, брате, мријети ваљаде:
206. „Већ ти сједи на меке душеке,
207. „Да ти паднем у криоце главом,
208. „Да ја пустим моју гр’јешну душу.”
209. Жао бјеше Мустај-бегу Личком,
210. Јер од рода више никог нема,
211. Пусту сузу низ бијело лице,
212. Па он сједе на меке душеке,
213. Цура паде у криоце главом,
214. Једну руку у цепове тура,
215. Другу руку брату у њедарца,
216. Док украде кључе од тавнице,
217. Од ризнице и од коњушнице,
218. Превали се по меку душеку.
219. Говори јој Мустај-беже Лички:
220. „Сестро моја, Хајкуна ђевојко!
221. „Није л’ Бог д’о мука одминула?”
222. „Јесте, брате, милом Богу вала!”
223. Подиже се Мустај-беже Лички,
224. Он отиде на зелену лонцу,
225. Да вијећу чини с Удбињаним’,
226. Како ли ће уморит’ Стојана;
227. А ђевојка на ноге скочила,
228. Па отвара бијелу ризницу,
229. Стојаново извади оружје
230. И накупи егбета дуката,
231. Па се спусти пред тавницу б’јелу.
232. Из тавнице извади Стојана,
233. Одведе га пред подруме б’јеле,
234. Извадише коње из подрума:
235. Добра ђога бега Личанина,
236. Шта га јаше на мејдан јуначки,
237. И вранчића љубе Личанина,
238. Ког бржега у крајини нема;
239. Вога јаше лијепа ђевојка,
240. Стојан јаше вранца од мејдана;
241. Окренуше пољем широкијем,
242. Примише се у Огорјелицу,
243. Од ње право у Кунор планину,
244. Из Кунора у поље Котарско.
245. Тада рече Јанковић Стојане:
246. „О Хајкуна, лијепа ђевојко!
247. „Баш се мене задријема тешко,
248. „Већ одјаши од коња ђогата,
249. „Хоћу мало санак боравити.”
250. Вели њему Туркиња ђевојка:
251. „Не, Стојане, твога ти јунаштва!
252. „Гони вранца у равне Котаре,
253. „Па је ласно санак боравити:
254. „Ја се бојим чете од Турака.”
255. Не шће Стојан послушат’ ђевојке,
256. Већ од коња добрих одсједоше,
257. Па он сједе у зелену траву,
258. А ђевојци у криоце главу,
259. Заспа Стојан како јагње лудо,
260. Ал’ ђевојка спавати не може.
261. Док се бијел данак запознаде,
262. Рано рани Мустајбеговица,
263. Да обиђе на кули ђевојку,
264. Болесна је синоћ омкнула;
265. Ал’ не има на кули ђевојке,
266. Покупљено из ризнице благо,

267. У тавници нема Јанковића,
268. А не има у подруму коња;
269. Поврати се на бијелу кулу,
270. Те избаци пушку хаберника;
271. Зачу беже на зеленој лонци,
272. Своме се је јаду осјетио,
273. Он се вати у цепове руком,
274. Из цепова кључи покрадени;
275. Тад' повика Мустај-беже Лички:
276. „Браћо моја, тридест Удбињана!
277. „Утече ми Јанковић Стојане
278. „И одведе Хајкуну ђевојку,
279. „Већ на ноге, ако Бога знате!”
280. Чудан адет бјеше у Турака;
281. Готови им коњи под седлима,
282. Добријех се коња доватише,
283. И широко поље прејездише,
284. Кунора се горе доватише,
285. Од Кунора у поље Котарско.
286. Гледа Хајка из зелене траве,
287. Често гледа под Кунор планину,
288. Ал' се прамен запођеде таме
289. А од паре коњске и јуначке,
290. Позна брата Мустај-бега Личког
291. И за њиме тридест Удбињана,
292. А не смије да Стојана буди,
293. Већ прољева сузе од очију
294. По образу Јанковић-Стојана;
295. Кад се прену Јанковић-Стојане,
296. Он бесједи Туркињи ђевојци:
297. „Што је тебе, Туркиња ђевојко!
298. „Те прољеваш сузе од очију?
299. „Ил' ти жалиш брата Мустај-бега?
300. „Ил' његова блага големога?
301. „Ил' ти није у вољи Стојане?”
302. Одговори Туркиња ђевојка:
303. „О Стојане, жалосна ти мајка!
304. „Ја не жалим брата Мустај-бега,
305. „Нит' ја жалим блага његовога,
306. „Ја сам нама блага понијела;
307. „Ти си мене напред срца мога;
308. „Ето, болан, Личког Мустај-бега
309. „И са њиме тридест Удбињана,
310. „Јаши вранца, бјежи у Котаре,
311. „Обоје смо изгубили главе.”

312. Када виђе Јанковић Стојане,
313. Он говори Туркињи ђевојци:
314. „Не ћу Богме, Хајкуна ђевојко,
315. „Жао су ми Турци учинили,
316. „У трави ме пјана притиснули,
317. „Сад се хоћу дариват' са шуром;
318. „Већ ти јаши вранца од мејдана,
319. „А дај мени твојега ђогата,
320. „Побољи је мало од вранчића,
321. „Да ја идем шури у сретање.”
322. Скочи Стојан на добра ђогата,
323. А ђевојка на малена вранца,
324. Бјежи млада бијелу Котару,
325. А Јанковић бегу у сретање.
326. Да је коме сјести, те поглати,
327. Да он види чуда великога,
328. Кад удари тридест на једнога,
329. Па не шчека кућа ни једнога!
330. Тридест Стојан одсијече глава,
331. И увати Мустај-бега Личког,
332. Свеза њему руке наопако,
333. И доћера њега до ђевојке,
334. Па потеже сабљу оковану,
335. И ђевојци бјеше говорио:
336. „О Хајкуна, сестро Мујагина!
337. „Ми овако шуре дарујемо.”
338. Па заману сабљом окованом;
339. А ђевојка подбацила руке:
340. „Не, Стојане, твога ти јунаштва!
341. „Не остави сестру без заклетве,
342. „И тебе би сестре жао било;
343. „Врати њега, нек иде Удбињи.”
344. Стојан своју сабљу повратио,
345. Бегу боље попритеже руке,
346. Па га врати натраг у Удбињу
347. И овако њему бесједио:
348. „Када, море, у Удбињу дођеш,
349. „С Удбињаним' сједеш пити вино,
350. „Лагат' немој, већ све право кажи,
351. „А цаба ти живот на мејдану.”
352. Оде беже у Удбињу свезан,
353. Стојан оде у равне Котаре,
354. И одведе Туркињу ђевојку,
355. Покрсти је и вјенча је за се,
356. Па је љуби, кадгођ се пробуди